

zagovarja, naj bi se snidli pervaki različnih strank držav-nega zbora dunajskega s pervaki razpuščenega ogerskega zbora in se v svobodnih shodih posvetovali kako in kaj. „Presse“ in „Ostdeutsche Post“, ki dosihmal niste imele dobre besede za slovansko stranko (stranko federalistov), ampak ste vedno na kolenih ležale pred Iskrom, Mühlfeldom in nju tovaršem kot malikom edino izveličavne državne modrosti, ste se hipoma sprevergle tako zlo, da „Presse“ svoje prejšnje ljubljence že imenuje „Verfassungs-Fanatiker“ (sanjarje), „Ost. Post“ pa, ki je nedavno federaliste še „nihiliste“ (ničle) psovala, sedaj že pravi, da so resnični federalisti kakor Smolka, Rieger, Štrosmajer itd. „časti vredni“ možaki. Na tem sicer, kar mislite „Presse“ ali „Ost. Post“, ni nič ležeče, ker svet ne pleše kakor one godete, al znamenje je vendar, da — veter od druge strani piše.

— Cesarski patent od 17. t. m. sklicuje novi deželni zbor isterski 25. dan t. m. v Poreč.

Koroško. Zdaj je nek gotovo, da se bo železnica iz Marburga v Celovec v jeseni prihodnjega leta odperla; kakih 5 milj dolga železnica med Celovcem in Belakom pa še le leta 1863.

Istersko. „Wanderer“ piše, da med 20 izvoljenimi novimi poslanci sta le 2 prava Slovana. „Nessunci“, katerim je sedaj spodletelo, zabavljajo in pravijo, ker je večina novo izvoljenih vladi udanih, naj bi se prihodnji poreski zbor imenoval „ces. kralj. deželni zbor.“

Česko. Iz Prage. Druga seja mestnega odbora (16. dan t. m.) se je mirno končala; obe stranki ste bile s sklepi zastran ljudskih šol zadovoljne, ker Slovani in Nemci dobijo svoje pravice.

Horvaško. Iz Zagreba. Deželni zbor je pretresal pretekli teden učno osnovo za gimnazije in začetne škole. Važen za vse Jugoslavene in tedaj tudi za Slovence je sklep, ki vелеva, da učitelji gimnazijski morajo biti le sinovi trojedne kraljevine, in ako bi teh ne bilo, še le kak drug avstrijski Slovan. O adresi na kralja je bila 17. t. m. vroča pravda, vendar je bil na posled dr. Račkov načert, v nekako rahlejši besedi osnovan, zaveržen in odborov načert z 53 glasovi zoper 32 poterjen. Adresa, kakor je tudi sedaj osnovana, celó nič ne pové, kako mislijo Hervati v koló vzajemnih zadev Avstrije z drugimi narodi avstrijskimi stopiti. Ali bo to dobro za nje in nas druge??

Ogersko. Kakor se kaže, bo vlada poversti razpuštila županijske predstojnike in odbornike, ker ne bojo hotli pomagati pri izterjevanju davkov in naberi rekrutov, kar sedaj (v drugem razpisu) dvorni kancelar Forgač od njih terja, v prvem razpisu pa jih je tega odvezal in le to od njih zahteval, naj ces. uradnikom ne delajo o tem nikakoršnih ovér.

Laško. Garibalditu so severni Amerikanci ponujali vojskovodstvo svoje armade, ki se zdaj dosti nesrečno vojskuje z armado južnih dežel; al Garibaldi noče iti v Ameriko. — Minister Ricasoli je po „Giornale“ v imenu laške vlade poslal vnovič pismo sv. Očetu, v katerem mu ponuja popolno samooblastje enega dela rimskega mesta, v katerem naj stanuje s celim svetim zborom. Odgovor pa-pežev na tako ponudbo je sam po sebi jasen.

Francozko. Za gotovo se zdaj pripoveduje, da kralj pruski bo 6. dan p. m. v Compiègnu obiskal cesarja Napoleona, ki si že celo leto na vso moč prizadeva, da bi se snidel s kraljem. Kaj mu hoče — sam Bog vé in pa Napoleon.

Černagora. Iz bojišča se poslednje dni ni nič drugega slišalo, kakor da Omer paša s svojo armado še ni udaril čez mejo Černogorsko, ampak da je zagnal nekoliko kerdel na puntarje v Hercegovini. — Nekteri braveci nas

utegnejo prašati: kaj nek je turško-černogorske vojske krivo? Vzroki so poglavitni trojni: Černagora je zavetje kristjanom iz Hercegovine, Albanije in Bosne, ki bežijo pred turško silo; to je Turkom, katerim je vsak kristjan hudodellec, zmiraj tern v pēti. Drugo je, da so vedni prepiri zasolj meje med Černogoro in Turčijo; Turki se mislijo gospodarje, čeravno jim Černagora ni nikdar podložna bila; Černagorci ne morejo živeti na svojem krasu, zato vhaajo, ker jim turška vlada noče prodati sosednih rodovitnih krajev, čez mejo, kjer kradejo in ropajo v sili, in iz tega izvirajo vedni prepiri. Tretji vzrok pa je, da Turki dolžijo Černogorce, da so krivi hercegovinskega punta.

Gerško. Atene 19. sept. Včeraj zvečer ob 9. uri je na tergu kr. palače ustrelil nek dijak po kraljici, pa k sreči je ni zadel; hudodelca je serdito ljudstvo berž zgrabilo.

Poziv.

Slavno c. kr. deželno predsedništvo je z odpisom od 30. dneva p. m. pod štev. 723 dovolilo napravo narodne čitavnice v Ljubljani in poterdilo njene pravila s dostavkom v §. 2, ki se tiče sprejemanja družbenikov.

Pravila (postave) čitavnične so današnjim „Novicam“ priložene, da vsak vé namen in osnovo narodne čitavnice, živo potrebne in živo zaželjene, ktera nobenemu drugemu društvu noče na poti biti, zato pa tudi za se zahteva, da ji nobeno drugo društvo na poti ne bo. Dosti prostora je za vse.

S tem oklicom naznanjamo pa podpisani, ki smo podpisali tudi prošnjo za dovoljenje čitavnice, ob enem tudi prijazno vabilo vsem domorodcom in domorodkinjam v Ljubljani in zunaj Ljubljane, naj stopijo v kolo narodne stvari in se oglasijo, da hočejo biti družbeniki.

Ker pa se želi, da bi se društvo kmali, ako bo mogoče, že v prvi polovici prihodnjega mesca oktobra ustanovilo, in je v ta namen potreba, da se snide prvi občni zbor, ki bo volil predsednika in odbornike, naj se oglašijo družbeniki nemudoma. Zlo bi se pa vse to pospešilo, aki bi v vsaki okolici kak domoljub, kateremu je za čitavnico posebno mar, nabéro društvenikov prevzel. To bi polajšalo vpisovanje rojakom njegove okolice, svetnim in duhovnim, pa tudi začasnemu upravnistvu bi prihranilo dela. Prosimo tedaj lepo, naj se lotijo domorodci tega opravilstva tako, da kmali toliko družbenikov naberejo, da bo mogel biti v gori omenjenem času prvi občni zbor, ki bo še le odločil vse, kar družbine postave veljajo. Le za edino to je začasno upravnistvo skerbalo, da je gosp. Zalar, posestnik velike gostivnice „pri Slonu“, čitavnici začasno prepustil nekoliko sob.

Oglasi ali dopisi zastran vstopa v čitavnico naj se izročujejo za ta čas gosp. Blaznikovi tiskarnici na Bregu ali pa štacuni gosp. Franca Ks. Souvana na velikem tergu v Ljubljani.

V Ljubljani 20. septembra 1861.

V. C. Zupan, dr. J. Bleiweis, Franc Ks. Souvan, dr. E. H. Costa, Miha Ambrož, J. Macun, Janez Horak, Jože Bleiweis, dr. J. Orel, dr. A. Vojska, Val. Krišper.

Doneske za akademijo jugoslavenko

so vled podpisa v Bledu odrajal dalje: gosp. dr. Vojska 15 gold., gosp. G. Krek 1 gold., gosp. Vil. Potčnik 2 gold., g. Ant. Zirnec 2 gold., gospá Kat. Bučarjeva 10 gold. — Darovali so še: gosp. Val. Krišper, privatnik, 50 gold., gosp. Val. Zupan, tergovec, 50 gold.

Listnica vredništva. Gosp. J. Vodop. v Kam: Vsem 3 naročnikom se v redu pošiljajo „Nov.“ in „Dan.“, naj pobarajo na pošti. Če jih ne dobijo, pišite še enkrat založniku; dalo jih bo vdrugič, če jih bo le imelo. — Gosp. dr. R: „Novice“ od list. 30 itd. so odtod bile poslone; jih je li brat dobil?